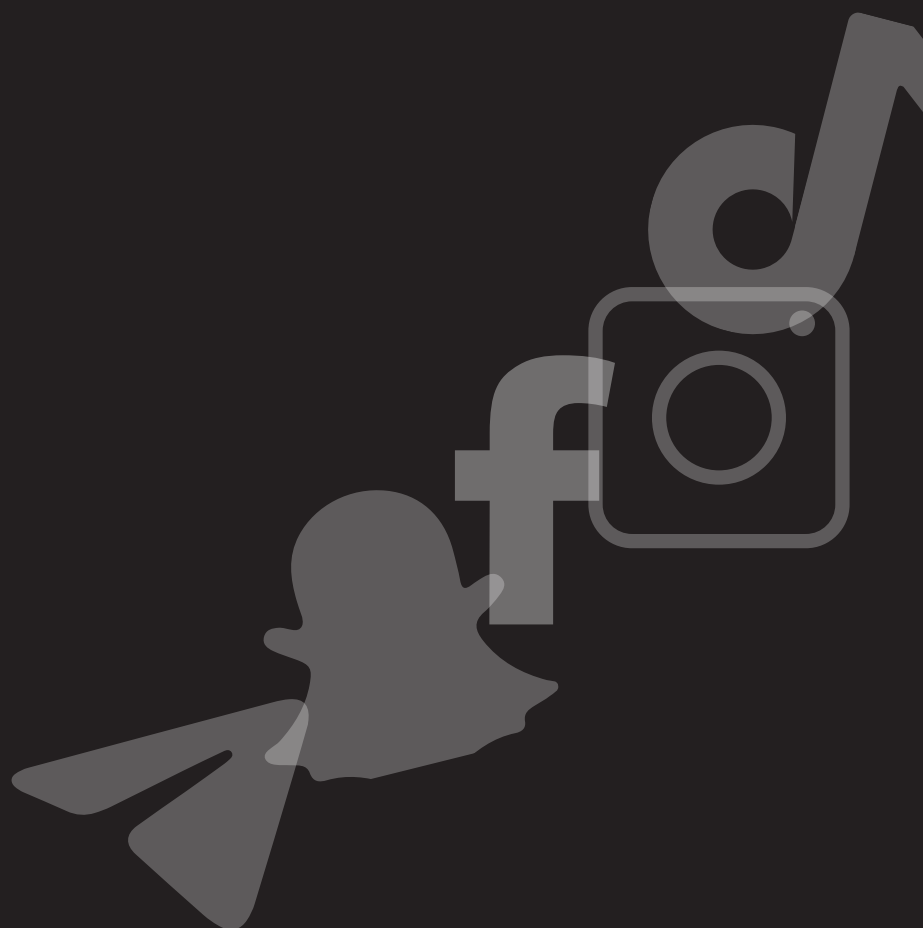

AFPRESNING, GROOMING OG DELING **UDEN** SAMTYKKE

TAL OG TENDENSER OM DIGITALE KRÆNKELSER I 2024

Årsrapport fra SletDet Rådgivningen i Red Barnet

Forord

Børn og unge i Danmark er blandt de mest digitale i verden og lever et liv, hvor mange af døgnets timer bruges på at være online. Det skaber muligheder for læring, oplevelser og fællesskaber, men det er samtidig forbundet med en stor og stigende risiko for at opleve krænkelser og få sine grænser overskredet. I 2021 havde 42 procent af børn og unge i alderen 9-17 år oplevet digitale krænkelser eller noget andet ubehageligt online. Tre år senere er andelen steget til 69 procent.

I SletDet Rådgivningen møder vi hver dag nogle af de alt for mange børn og unge, der gemmer sig bag statistikkerne. Piger, der mod deres vilje oplever, at intime billeder af dem bliver spredt online eller som manipuleres til at sende billeder til en voksen, der herefter afpresser dem til at sende flere. Drengene, der bliver narret til at sende et intimt billede af sig selv til én, de troede var en jævnaldrende pige, men som viser sig at være en bagmand, der nu afpresser dem for penge. Børn, der bliver udstillet i sladdergrupper eller mobbet i gruppe-chatten.

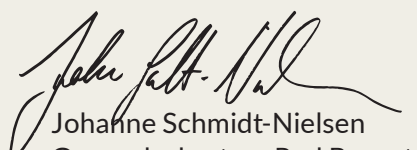
SletDet Rådgivningen er Danmarks eneste professionelle rådgivningstilbud, der er specialiseret i at hjælpe børn og unge, som har været udsat for digitale krænkelser og ubehagelige oplevelser på nettet samt deres forældre og fagpersoner. Når de kontakter rådgivningen, hjælper vi med afsæt i solid børnefaglighed og ekspertise om digitale krænkelser, som Red Barnet har opbygget gennem årtier.

SletDet Rådgivningens arbejde for at beskytte børn og unge mod digitale krænkelser blev i år yderligere styrket, da Red Barnet i januar 2025 blev udpeget som officiel trusted flagger (pålidelig indberetter) under EU's forordning for digitale tjenester (DSA). Dermed er platformene fra i år forpligtet ved lov til at fjerne ulovligt indhold, som anmeldes af SletDet Rådgivningen, hvilket er et vigtigt skridt for den digitale børnebeskyttelse.

Her i rapporten kan du få et indblik i, hvem der kontakter rådgivningen, og hvilke digitale krænkelser de har været udsat for. Og du kan få mere viden om, hvordan vi hjælper.

SletDet Rådgivningen er en udstrakt hånd til alle de børn og unge, der alt for ofte betaler prisen for, at de platforme, de har adgang til, ikke i tilstrækkelig grad er sikre og trygge steder for børn at færdes. Med rapporten her ønsker vi at give et indblik i netop det – og på den måde bidrage til, at vi i endnu højere grad som samfund tager ansvar for at skabe et mere trygt og sikkert onlineliv for vores børn.

Med venlig hilsen

Johanne Schmidt-Nielsen
Generalsekretær, Red Barnet

INDHOLDSFORTEGNELSE

SletDet Rådgivningen: Hjælper børn og unge, der har været udsat for digitale krænkelser	4
Vigtigste tal	6
Tendenser i digitale krænkelser: Markant stigning i deling af intime billeder og videoer	7
Afpresning og trusler: Drenge bliver presset for økonomisk gevinst – piger for intime billeder	12
Grooming: Sociale medier gør det nemt for voksne at kontakte børn	14
Mobning og chikane: Mobning på nettet er blevet normaliseret	16
Trusted flagger: SletDet anmelder krænkelser direkte til de sociale medieplatforme	19
Travlhed hos SletDet: I 2024 blev der opstartet endnu flere sager	22
Brugere og temaer: Både børn og voksne søger hjælp om alt fra afpresning til hacking	24
Flere forældre kontakter SletDet Rådgivningen	26
Mail, chat eller telefon: Sådan kontakter brugerne SletDet Rådgivningen	27
Hvilken data bygger rapporten på?	28

SletDet Rådgivningen: Hjælper børn og unge, der har været udsat for digitale krænkelse

SletDet Rådgivningen er Danmarks eneste professionelle rådgivning, der giver specialiseret hjælp til børn og unge, som har været udsat for digitale krænkelse og ubehagelige oplevelser på nettet. Siden 2016 har SletDet Rådgivningen hjulpet børn, unge, forældre og fagpersoner med at håndtere digitale krænkelse som for eksempel deling af billeder uden samtykke, voldsomt indhold, mobning på digitale platforme, afpresning med seksuelt materiale og grooming. Rådgivningen arbejder også forebyggende ved at tilbyde råd og vejledning i forbindelse med bekymringer om digitale krænkelse eller spørgsmål om lovgivning og rettigheder.

SletDet Rådgivningen er akkrediteret af RådgivningsDanmark og tilbyder fortrolig rådgivning via telefon, mail og chat.

SletDet Rådgivningen tilbyder

1. Psykologisk førstehjælp, hvor sagen bliver talt igennem med barnet eller den unge.
2. Rådgivning om, hvilke rettigheder barnet eller den unge har, og hvad de kan gøre for at begrænse skaden.
3. Hjælp til at kontakte de sociale medier med henblik på at få fjernet krænkende billeder, videoer eller profiler og kontakte politiet og andre myndigheder (for eksempel sociale myndigheder).
4. Rådgivning, støtte og vejledning til, hvordan man som barn eller ung bedst kan involvere forældre eller andre trygge voksne, hvis der er ønske om det.
5. Rådgivning, støtte og vejledning til forældre, pårørende og fagpersoner, som søger viden og oplysning om, hvordan børn kan færdes trygt og sikkert online.

Som **ny digital vagthund** kan SletDet Rådgivningen bedre anmelde ulovligt indhold

I januar 2025 blev Red Barnet udpeget til officiel trusted flagger. Det betyder, at Red Barnet fremover er pålidelig indberetter under EU's Forordning for digitale tjenester (DSA). Som officiel trusted flagger spiller SletDet Rådgivningen en helt central rolle i bekæmpelsen af ulovlige digitale krænkelse begået mod børn. Det skyldes, at sociale medier og andre onlineplatforme er forpligtet til at prioritere Red Barnets anmeldelser om ulovligt indhold ifølge loven.

Med EU i ryggen bliver rådgivningens muligheder styrket markant for at anmelde ulovligt indhold på børn og unges vegne. Det giver også nye muligheder for at kunne anmelde til platforme, som indtil videre har afvist at indgå i frivillige samarbejder med rådgivningen, blandt andet Telegram og X.

Rollen som trusted flagger har forinden udnævnelsen i 2025 fungeret som en frivillig aftale indgået mellem Red Barnet og relevante platforme siden 2019. I 2024 har Red Barnet haft en trusted flagger-aftale med 13 platforme, herunder Snapchat, Meta, TikTok og Youtube. Det betyder, at rådgiverne har mulighed for at anmelde digitale krænkelse på vegne af børn og unge. Hidtil har det været op til platformene selv, om de har villet handle på anmeldelserne. Læs mere om Red Barnets nye rolle i afsnittet om trusted flagger på side 19.

SletDet Rådgivningen **forebygger** digitale krænkelse

I SletDet Rådgivningen er rådgiverne fageksperter, der arbejder med at drive og udvikle indsatser, som forebygger digitale krænkelse og beskytter og hjælper de børn og unge, der bliver udsat for noget voldsomt online. Rådgivningen er således også et videnscenter, der oplyser og leverer viden til børn og unge samt rådgiver fagpersoner og forældre.

På SletDet Rådgivningens hjemmeside kan børn, unge, forældre, pårørende og fagpersoner få gode råd og information om blandt andet mobning på digitale platforme, afpresning og billeddeling, love og regler og vejledning til at navigere i funktionerne på de forskellige sociale medier.

Med viden og indsigt i tendenser fra rådgivningen leverer Red Barnet undersøgelser og viden, der bidrager til en positiv samfundsudvikling i forhold til børns digitale beskyttelse, trivsel og dannelse. Herudover tilbyder SletDet Rådgivningen gratis oplæg til udskolings elever om digitale krænkelse, og om hvordan man håndterer dem gennem projektet *SletDet Fortæller*.

VIGTIGSTE TAL

SletDet Rådgivningen har i 2024 gennemført

1.625 rådgivningssamtaler

via telefon, mail eller chat med eller om børn og unge, der har oplevet digitale krænkelse eller noget andet ubehageligt online.

Der har været

1.072 sager

hvilket er en stigning på 7 procent i forhold til året før.

Ud af disse sager har der været

226 sager om deling af materiale uden samtykke

hvilket er en stigning på 40 procent sammenlignet med forrige år. Ud af disse har 158 af sagerne været med seksuelt indhold. Herudover har rådgivningen blandt andet haft sager om afpresning, trusler og grooming samt mobning og chikane.

Rådgivningen foretog

157 trusted flagger-anmeldelser

I 2024 har Red Barnet haft en aftale med 13 platforme, hvor rådgiverne har kunnet anmelde digitale krænkelse på vegne af børn og unge. Det har dog været op til platformene selv, om de har handlet på anmeldelserne. Med Red Barnets nye rolle som pålidelig indberetter fra januar 2025 er sociale medier og online platforme forpligtet til at prioritere anmeldelserne ifølge loven.

SletDet Fortæller, rådgivningens gratis oplæg til udskolings elever, har været i kontakt med

1.508 elever fra 55 forskellige skoler

Eleverne er blevet klogere på, hvad de kan gøre, hvis de selv eller en ven oplever en digital krænkelse, herunder hvilken hjælp de kan få i SletDet Rådgivningen.

Tendenser i digitale krænkelse: Markant stigning i deling af intime billeder og videoer

Antallet af børn og unge, der oplever at få delt private eller intime billeder eller videoer uden samtykke, er tredoblet siden 2021,¹ viser en rapport fra Red Barnet. Samme tendens ses i Slet-Det Rådgivningen, hvor sager om ufrivillig deling er steget med 40 procent. I 2024 handlede mere end to ud af tre af sagerne om deling og optagelse uden samtykke om materiale med seksuelt indhold. Snapchat er den mest anvendte platform i disse sager, og konsekvenserne er alvorlige både følelsesmæssigt og socialt. Især piger bliver ramt, og ofte sker delingen i en mobbekontekst.

Langt flere børn og unge oplever at få delt private billeder mod deres vilje

Der er sket en kraftig stigning i antallet af børn og unge, der oplever at få delt private eller intime billeder eller videoer af dem selv. I en undersøgelse om børn og unges erfaringer med digitale krænkelse, som Epinion foretog for Red Barnet i 2024, har 9 procent af børn og unge oplevet at få delt private eller intime billeder mod deres vilje, hvilket er en tredobling siden 2021. Det er den digitale krænkelse i undersøgelsen, hvor der er sket den største procentvise stigning.

Det samme mønster går igen i SletDet Rådgivningen, hvor der har været en stigning på 40 procent i sager om deling eller optagelse uden samtykke fra 161 sager i 2023 til 226 sager i 2024.

Det er en af de tematikker på rådgivningen, hvor der er sket den største stigning. Og det er den tematik, brugerne oftest har henvendt sig til SletDet Rådgivningen med. Størstedelen af sagerne handler om, at børn og unge har fået delt nøgenbilleder eller andre former for intime billeder eller videoer mod deres vilje. I 2024 omhandlede 70 procent af sagerne om deling af billeder og optagelse uden samtykke materiale med seksuelt indhold.

Tabel 1: Antal sager om deling af materiale uden samtykke fordelt på undertemaer.

Undertema	Antal sager	Andel sager
Deling og optagelse af materiale med seksuelt indhold	158	70%
Deling og optagelse af materiale med ikke-seksuelt indhold	68	30%
TOTAL	226	100%

Kilde: SletDet Rådgivningen 2024, n=226.

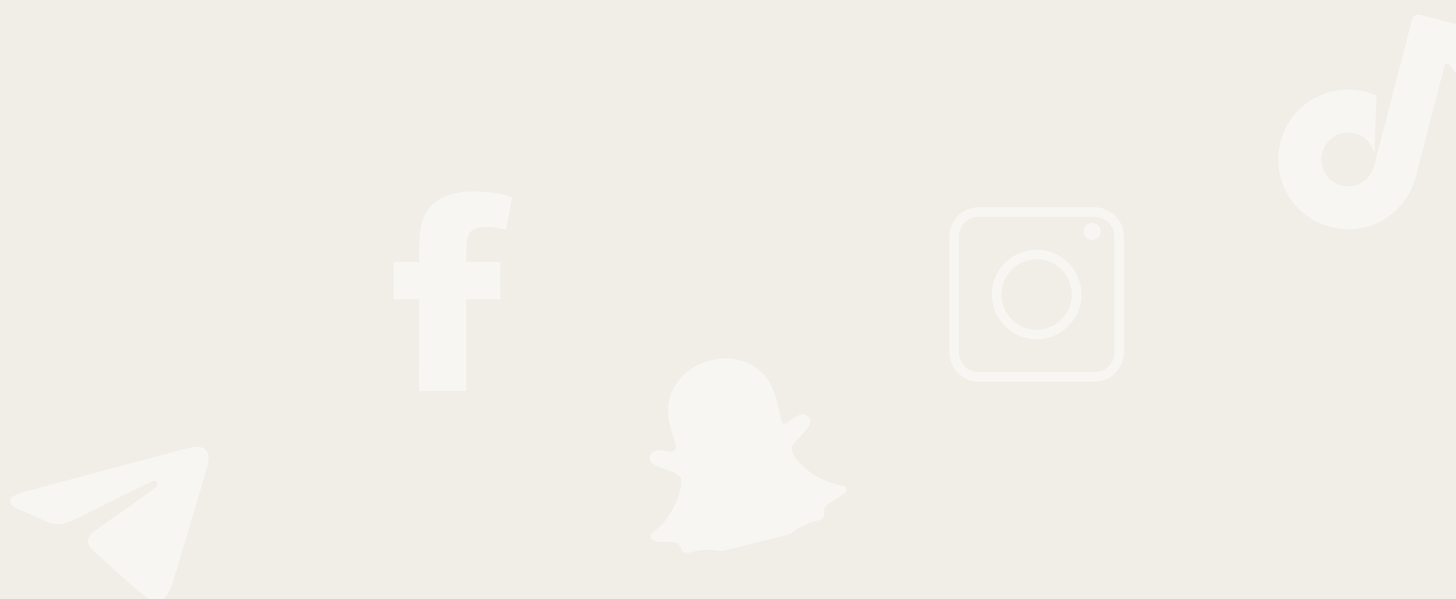
¹Epinion: "Børn og unges erfaringer med digitale krænkelse og andre ubehagelige oplevelser online" (2024).

Det er svært at give et entydigt svar på, hvorfor der er en stigning i antallet af unge, der får delt private eller intime billeder eller videoer af dem selv. En del af forklaringen er, at den teknologi, som de unge bruger, opfordrer til deling af billeder og dermed potentielt deling uden samtykke. Det er særligt på Snapchat, at børn og unge oplever at få delt private eller intime billeder eller videoer af sig selv - en platform, der lægger op til, at man deler billeder og videoer med hinanden.

Tabel 2: Top fem platforme i sager om deling af billeder og optagelse uden samtykke.

Platform	Antal	Andel
Snapchat	81	50%
Telegram	18	11%
TikTok	17	11%
Instagram	15	9%
Facebook	9	6%

Red Barnets undersøgelse om digitale krænkelser fra 2024 viser, at 63 procent af børn og unge, der har oplevet deling af materiale uden samtykke, bliver påvirket negativt. Det kan forklare, at denne tematik fylder så meget på SletDet Rådgivningen. Hvor nogle ubehagelige oplevelser på nettet opleves som værende "ikke alvorlige nok" til at søge hjælp,² er deling uden samtykke en af de former for digitale krænkelser, som børn og unge reagerer stærkt på og handler på baggrund af. Det er sjældent, børn og unge rækker ud til en rådgivning, når de oplever en digital krænkelse, men de gør det i højere grad, når det gælder deling uden samtykke.³

²Red Barnet "Barrierer for at søge hjælp blandt børn og unge, der oplever digitale krænkelser" (2024)

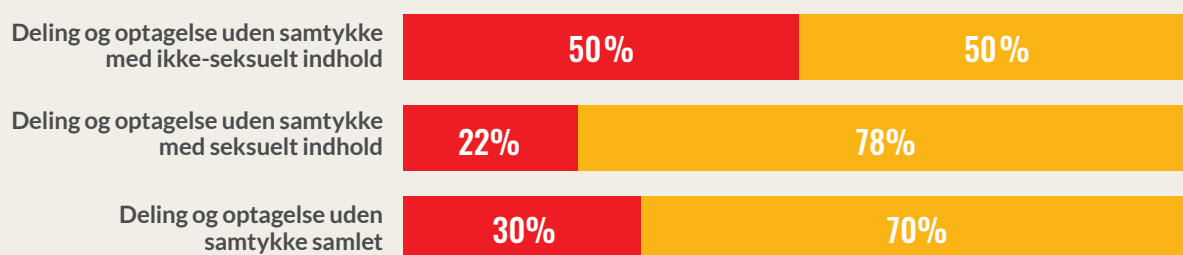
³Epinion: "Børn og unges erfaringer med digitale krænkelser og andre ubehagelige oplevelser online" (2024).

Særligt piger får delt intime og seksuelle billeder **uden samtykke**

Når børn og unge kontakter SletDet Rådgivningen, handler henvendelserne ofte om, at de får delt seksuelt indhold uden samtykke. De fortæller om at have fået delt nøgenbilleder af deres bryster, kønsdele, numser eller seksuelle videoer, der videredeles uden samtykke. I flere af sagerne er børn og unge blevet tvunget til optage og dele seksuelt materiale, som bliver delt videre uden deres samtykke. En del af dette foregår under trusler om vold eller videredeling af tidligere materiale. Størstedelen af sagerne (70 procent) omhandler piger, der oplever deling af materiale eller optagelse uden samtykke. Dette tal er endnu højere (78 procent), når det gælder sager, hvor materialet har seksuelt indhold.

Figur 1: Kønsfordeling på sager om deling og optagelse uden samtykke (procent).

KØNSFORDELING PÅ SAGER OM DELING OG OPTAGELSE UDEN SAMTYKKE

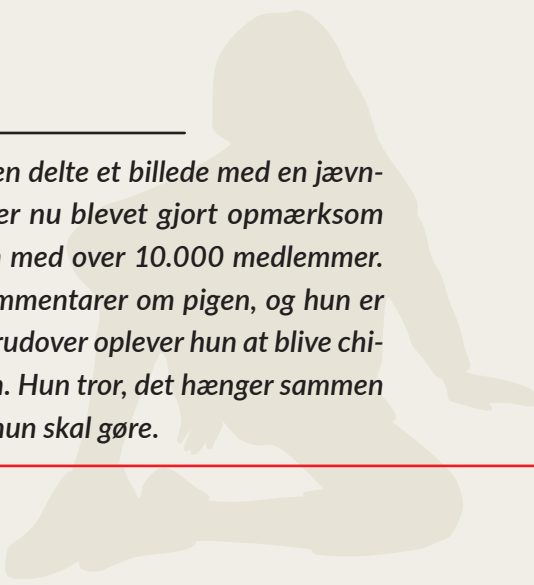
Kilde: SletDet Rådgivningen 2024, n=210.

■ DRENG ■ PIGE

De fleste børn og unge oplever, at det er personer, som de allerede kender, der deler deres intime materiale uden samtykke. En 14-årig pige fortæller SletDet Rådgivningen, at hun har fået delt intime billeder og videoer på Snapchat efter en konflikt med nogle piger fra hendes klasse. Pigen blev efterfølgende kontaktet af en fremmed dreng, der truede hende og delte hendes billeder i en ukendt gruppe. Pigen kontaktede rådgivningen, imens det skete. Hun var helt alene hjemme og meget bekymret og bange.

Piger oplever at **blive udskammet og seksualiseret** efter deling uden samtykke

Det har voldsomme konsekvenser for alle børn og unge, der oplever at blive fotograferet og delt uden samtykke. I SletDet Rådgivningens sager bliver især piger udsat for, at seksuelt materiale deles af personer, de ikke kender. Pigerne oplever at blive udskammet og seksualiseret, og deres intime materiale bliver tit delt i offentlige grupper og netværk. Denne deling fortsætter ofte i både kendte og ukendte grupper, hvor pigerne igen bliver udsat for nedværdigende sprogbrug og trusler.

En pige på 15 år skriver til rådgivningen, at hun for noget tid siden delte et billede med en jævnaldrende dreng, som hun troede, at hun kunne stole på. Hun er nu blevet gjort opmærksom på, at billedet er blevet delt i en gruppe på platformen Telegram med over 10.000 medlemmer. I gruppen er der mange seksuelt krænkende og nedsættende kommentarer om pigen, og hun er også begyndt at få private og hadefulde beskeder med trusler. Derudover oplever hun at blive chikaneret, råbt ad og endda spyttet i ansigtet, når hun går på gaden. Hun tror, det hænger sammen med billeddelingen. Pigen er bange, ked af det og ved ikke, hvad hun skal gøre.

Deling gør børn og unge bange og skamfulde

Flere af de børn og unge, SletDet Rådgivningen har talt med om deling af materiale uden samtykke, giver særligt udtryk for, at de er meget kede af det og føler en stor grad af bekymring. Nogle af dem beskriver endda, at de er bange. Andre følelser, vi har mødt på rådgivningen, er skam, manglende overskud, ubehag, vrede og afmagt. Der er flere sager, hvor de berørte enten får eller bliver tilbudt psykologhjælp. I andre tilfælde reagerer de børn og unge, der er blevet krænket ved at isolere sig, de vil ikke i skole, og for nogle få kan det også føre til selvmordstanker.

Børn og unge oplever at få delt overfaldsvideoer og manipuleret indhold

Ud over sager om seksuelt materiale, der bliver delt, bliver rådgivningen også kontaktet i andre alvorlige sager, som ikke indebærer noget seksuelt. Mange af de sager er stadig meget alvorlige og har store følelsesmæssige konsekvenser for dem, der bliver krænket. Børn og unge udtrykker, at de bliver ulykkelige eller meget kede af det over hændelsen. Det drejer sig om sager, der kan indebære grov mobning og manipulation med for eksempel nedsættende tekst på billeder. Det kan også være fysisk vold i form af overfaldsvideoer og slåskampe, som bliver filmet. Nogle af sagerne drejer sig desuden om billeder af intime samtaler, som bliver delt via skærmfotos.

Deling og fotografering uden samtykke sker ofte i en mobbesammenhæng

En del af sagerne handler ud over deling uden samtykke også om mobning. Her kan årsagen til delingen være forbundet med, at den, der bliver krænket, bliver mobbet i forvejen eller på anden vis er socialt ekskluderet fra fællesskabet. Dette fremgår også nogle gange af det konkrete materiale, som bliver delt. Her har vi set eksempler på børn, der har fået buksevand, og børn, som bliver slået, overfaldet eller mobbet på anden måde. Dette er blevet filmet og derefter delt. Krænkelsen rækker dermed ud over den konkrete hændelse, og ydmygelsen fortsætter i det digitale landskab – for eksempel gennem deling i onlinegrupper, der har tilknytning til den krænkede person.

Et barn fortæller SletDet Rådgivningen, at barnets venner havde været på besøg. Her havde de taget billeder af barnets barndomsbilleder, som hang i hjemmet, og derefter manipuleret og delt dem med klassen.

Mobning kan også være en konsekvens af deling uden samtykke, hvor vi ser eksempler på, at barnet eller den unge efterfølgende har oplevet hån, truende beskeder, mobning eller falske beskyldninger.

Der tegner sig et mønster af, at forældre i højere grad er involveret i sager med ikke-seksuelt indhold end i sager med seksuelt indhold. Det kan skyldes, at det kan være lettere at dele det med sine forældre, når det ikke drejer sig om noget seksuelt.

Voksne kontakter SletDet Rådgivningen på vegne af børn

Både børn, unge, forældre og fagpersoner kontakter SletDet Rådgivningen i sager om deling eller optagelse uden samtykke. 41 procent af dem, der har henvendt sig til rådgivningen om deling af materiale, er børn og unge, som har oplevet at blive delt mod deres vilje. I 53 procent af henvendelserne har en voksen kontaktet rådgivningen på vegne af et barn. Dette indebærer forældre, fagpersoner eller en anden voksen.⁴

De fleste af sagerne bestod kun af én rådgivningssamtale, men i 32 procent af sagerne var der brug for to eller flere samtaler. Det er højt sammenlignet med det generelle behov hos dem, der kontakter rådgivningen, hvor kun 22 procent var med to eller flere samtaler per sag. Det kan skyldes forskellige faktorer. For nogle sager kan der være behov for at lave en trusted flagger-anmeldelse, hvilket oftest kræver flere samtaler. Det skyldes, at dem, der kontakter rådgivningen, kan have behov for at indhente de nødvendige oplysninger og vende tilbage. Derudover giver rådgivningen altid en opfølgning på, hvordan platformen har handlet på trusted flagger-anmeldelser. Andre gange har mor, far eller en fagperson startet med at ringe til rådgivningen og efterfølgende ringet igen sammen med barnet eller omvendt.

I 46 af sager om deling af materiale uden samtykke har SletDet Rådgivningen lavet en trusted flagger-anmeldelse, heraf var 31 anmeldelser til Snapchat, da krænkelsen havde foregået på denne platform. Læs mere om dette i afsnittet om trusted flagger.

⁴SletDet Rådgivningen får også henvendelser fra voksne, der har oplevet at blive delt uden samtykke. Når det sker, henviser rådgivningen dem til andre tilbud, der er relevante for dem.

Afpresning og trusler: Drengene bliver presset for økonomisk gevinst – piger for intime billeder

SletDet Rådgivningen hjælper mange børn og unge, der har været udsat for forskellige former for alvorlig afpresning eller trusler. I 2024 handlede knap 20 procent (211 sager) af sagerne om afpresning eller trusler, der er på samme høje niveau som i 2023. Ligeledes viser Red Barnets undersøgelse om digitale krænkelser fra 2024, at flere børn og unge i Danmark mellem 9-17 år har oplevet at blive truet eller afpresset af andre. I 2021 drejede det sig om 6 procent, men det er steget til 10 procent i 2024. Sagerne om afpresning er primært motiveret af at opnå en økonomisk gevinst eller at få barnet til at sende seksuelt materiale af sig selv til afpresseren. I sager om afpresning med et økonomisk motiv har der været en stor stigning på 30 procent i SletDet Rådgivningen sammenlignet med 2023.

I sagerne om afpresning gør afpresseren også brug af trusler over for barnet, der kan handle om, at afpresseren truer med at dele intime billeder eller videoer af barnet med andre i barnets netværk eller truer med at gøre barnet ondt. Vi har også sager, der alene handler om trusler mod børn og unge, for eksempel i form af dødstrusler, trusler om vold eller trusler om at "ødelægge nogens liv" såsom at dele private oplysninger.

Tabel 3: Sager om afpresning og trusler fordelt på undertema (antal og procent).

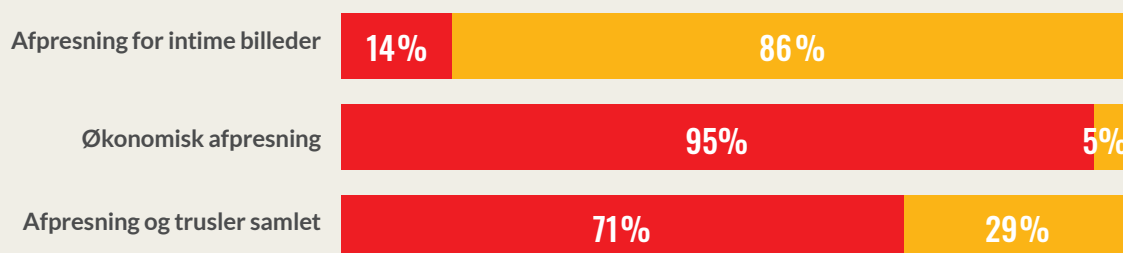
Platform	Antal	Andel
Afpresning for økonomisk gevinst	137	65%
Trusler	35	17%
Afpresning for intime billeder eller videoer	29	14%
Anden afpresning	10	5%
TOTAL	211	100%

Kilde: SletDet Rådgivningen 2024, n=211.

SletDet Rådgivningen ser en stor kønsforskel i, hvem der bliver udsat for afpresning, og hvad de bliver afpresset til. Det er primært drenge, som bliver udsat for økonomisk afpresning med intime billeder som afpresningsmiddel, hvor piger hovedsageligt bliver afpresset for at opnå intime billeder af dem.

Figur 2: Sager om afpresning og trusler fordelt på køn (procent).

KØNSFORDELING I SAGER OM AFPRESNING OG TRUSLER

Kilde: SletDet Rådgivningen 2024, n=200.

■ DRENG ■ PIGE

Note: Det er ikke i alle sager, hvor der er kendskab til kønnet. Da det kun er i meget få tilfælde, at anden kønsidentitet er markeret, medtages dette ikke, hvorfor n=200

Rigspolitiet har også set en stigning i anmeldelser af afpresning for og med intime billeder fra 1.546 anmeldelser i 2023 til 1.844 anmeldelser i 2024⁵. Selvom tal fra dansk politi, SletDet Rådgivningen og i rapporter fra større udenlandske organisationer viser, at der er en stigning i omfanget af den grove form for kriminalitet, antages der fortsat at være et stort mørketal. Flere af de drenge, som vi møder i SletDet Rådgivningen, har selv forsøgt at komme ud af situationen ved at overføre penge til afpresseren. I de tilfælde kontakter de os, fordi de enten er løbet tør for penge, eller fordi afpresseren er blevet ved med at stille nye krav om højere beløb. Til sidst har drengene erkendt, at de ikke kan løse det selv ved at betale sig fra det.

En dreng på 15 år ringer til SletDet Rådgivningen, mens han bliver afpresset. Tidligere på dagen har han mødt en sød pige på Snapchat, som har lokket ham til at onanere live i et videoopkald på Instagram. Pigen har optaget videosamtalen og afpresser nu drengen for penge. Hun har oprettet en chatgruppe på Instagram, hvor flere fra drengens klasse samt hans mor og søskende er tilføjet. Drengen fortæller, at han har overført alle sine penge til afpresseren, men at hun ikke lader ham være. Han er desperat efter at få stoppet delingen af videoen.

I mere end hver tredje rådgivningssag om økonomisk afpresning med intime billeder er Instagram involveret som platform. Rådgivningen oplever, at Instagram både bliver brugt af afpresserne til at komme i kontakt med de unge drenge og til at finde oplysninger om deres netværk og aktiviteter, som bliver brugt i afpresningen. Rådgivningen ser også, at Instagrams private og krypterede chatfunktion bliver brugt til udveksling af intimt materiale mellem drengene og afpresserne, og at selve afpresningen finder sted der. Da Instagrams chatfunktion er krypteret, virker mange af de scanningsmekanismer ikke, som Instagram bruger til at opspore ulovlig og skadelig aktivitet som for eksempel TakeltDown. Generelt er krypterede chattjenester som Telegram, Messenger, Instagram DM og Whatsapp i stigende grad involveret i sager om økonomisk afpresning med intime billeder.

⁵Rigspolitiet, opgørelse fra POLSAS/QlikView d. 25.3.2025

Grooming: Sociale medier gør det nemt for voksne at kontakte børn

Grooming er en manipulationsproces med et seksuelt formål

Grooming er en proces, hvor en mentalt eller aldersmæssigt overlegen person opbygger en tæt og tillidsfuld relation til et barn med henblik på at udnytte barnet eller den unge seksuelt. Grooming kan foregå både fysisk og digitalt – eller som en blanding, hvor det for eksempel starter digitalt, men udvikler sig til, at den voksne også manipulerer eller presser barnet til at mødes fysisk.

I juli 2023 blev grooming selvstændigt kriminaliseret i den danske straffelov. Det er en vigtig milepæl i beskyttelsen af børn mod seksuelle krænkelser og overgreb – en sag Red Barnet har kæmpet for i årevis. En gennemgang af de seks domme, der er afsagt inden for det første halvandet år med bestemmelsen, viser, at sagerne blandt andet omhandler grooming på det sociale medie Snapchat, i gamingmiljøet Fortnite og på en skole. Red Barnets undersøgelse af retspraksis med den nye bestemmelse bekræfter, at den nye lovgivning bruges i de typer af sager om grooming, som SletDet Rådgivningen ofte får henvendelser om.

SletDet Rådgivningen har i 2024 haft 65 sager omhandlende grooming eller mistanke om grooming, hvilket er samme niveau som i 2023. SletDet Rådgivningen har for eksempel haft sager om grooming, hvor barnet og barnets familie kender krænkeren godt fra barnets fritidsinteresser, skole eller sociale netværk. Her kan groomingen af barnet have stået på i lang tid, nogle gange op til flere år, før det bliver opdaget. Rådgivningen ser også eksempler på grooming, der udelukkende er foregået digitalt. Typisk for disse sager er, at det seksuelle element i kontakten til barnet bliver introduceret i starten eller meget tidligt i samtalen med barnet.

Med sociale medier og digitale spilplatforme er det blevet meget lettere for voksne at komme i kontakt med børn og unge, og kontakten kan foregå skjult for andre og via falske profiler, hvor barnet ikke kan gennemskue, at det er en voksen, det er i kontakt med. Hvert fjerde barn og ung i Danmark har prøvet at blive kontaktet af en fremmed voksen på nettet inden for det seneste år.⁶

En mor kontakter SletDet Rådgivningen og fortæller chokeret, at hun har fundet ud af, at hendes datter på 10 år har været udsat for grooming af en mand på Snapchat. Hun er rystet over at have set de billeder og videoer, som hendes datter er blevet instrueret i at sende til manden. Moren fortæller, at hun har lagt mærke til, at hendes datter på det seneste har trukket sig meget ind på sit værelse og ofte har følt sig skidt tilpas.

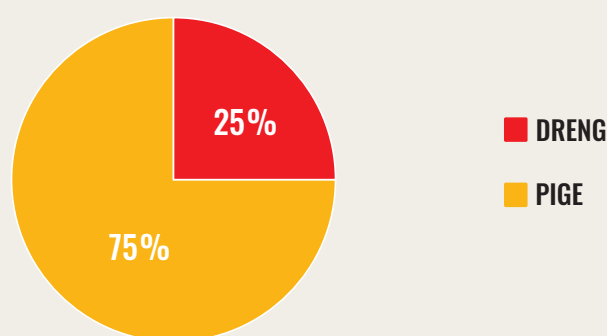
⁶Epinion: "Børn og unges erfaringer med digitale krænkelser og andre ubehagelige oplevelser online" (2024).

Langt flere piger end drenge udsættes for grooming, men drenge rammes også

Piger er i højere grad end drenge repræsenteret i SletDet Rådgivningens sager om grooming. Dette stemmer overens med forskningen på området. Piger er i større risiko, men det er vigtigt at fjerne antagelsen om, at drenge ikke er i risiko for seksuelle overgreb (uanset om det er offline eller online), da forskning viser, at drenge også udsættes for seksuelle overgreb.⁷ Derudover kan strategien fra groomerens side være forskellig afhængigt af offerets køn. Når ofret er en pige, vil udøverne ofte bruge længere tid på at opbygge relationen og vurdere risikoen, end når ofret er en dreng.⁸

Figur 3: Sager om grooming fordelt på køn (procent).

KØNSFORDELING I SAGER OM GROOMING

Kilde: SletDet Rådgivningen 2024, n=65.

Denne kønsfordeling ses også repræsenteret i Red Barnets undersøgelse om digitale krænkelse fra 2024. Her fortæller piger i højere grad end drenge, at de fremmede voksne, der har kontaktet dem, har sendt ting til dem, som var ubehagelige, eller ville have dem til at gøre ting, de ikke havde lyst til, for eksempel sende billeder af deres krop.

Snapchat gør det nemt for voksne at få adgang til børn og unge

I ca. 30 procent af sagerne om grooming på SletDet Rådgivningen har Snapchat været involveret som platform. Snapchat er en platform, der er karakteriseret ved, at det er nemt at komme i kontakt med andre mennesker. Snapchat er en meget populær platform blandt børn og unge i Danmark, og det er samtidig den platform, hvor de fleste digitale krænkelse og ubehagelige oplevelser online sker.⁹

Desuden er det erfaringen i SletDet Rådgivningen, at den voksne ofte er kommet i kontakt med barnet på spilplatforme som Roblox eller platformen Discord, der typisk bruges i forbindelse med gaming eller på andre sociale medier som Instagram, hvor det er nemt og oplagt at møde nye mennesker.

⁷Finkelhor et al., 2000; Wolak et al., 2008

⁸Schmidt, 2023

⁹Epinion: "Børn og unges erfaringer med digitale krænkelse og andre ubehagelige oplevelser online" (2024).

Mobning og chikane: Mobning på nettet **er blevet normaliseret**

Sager om mobning og chikane handler ofte om sladder og nedsættende sprog

Red Barnets undersøgelse om digitale krænkelser fra 2024 viser, at 10 procent af børn og unge indenfor det sidste år har oplevet at blive mobbet med noget, der ligger på nettet. Det er en stigning fra 4 procent i 2021. Herudover har 18 procent oplevet, at andre har spredt rygter, og 29 procent har oplevet, at andre taler eller skriver grimt til dem på nettet. Det lille fald i antallet af sager om mobning og chikane i SletDet Rådgivningen fra 85 sager i 2023 til 70 sager i 2024 er dermed ikke et udtryk for, at der er færre, som bliver udsat for mobning og chikane.

I de henvendelser, som rådgivningen modtager, er der ofte forskellige ting på spil. For eksempel kan årsagen til, at et barn eller en forælder henvender sig til rådgivningen, være, at der er blevet delt billeder i en sladdergruppe. Den primære årsag til henvendelsen vil således være, at et billede bliver delt, men det kan indikere, at der også er andre problematikker på spil såsom mobning eller chikane. Ud over de 70 sager, hvor den primære årsag for henvendelsen har været mobning eller chikane, har yderligere 27 sager været præget af mobning eller chikane.

En 14-årig pige kontakter SletDet Rådgivningen for at få hjælp til at lukke en anonym sladderprofil på Instagram ned. Sladderprofilen spreder ubehagelige og usande rygter om unge fra lokalområdet, der handler om seksuelle forhold og utroskab. Der bliver også delt billeder og personlige oplysninger om de unge sammen med meget nedsættende kommentarer. Pigen fortæller, at hun oplever stor utryghed i sin vennegruppe på grund af profilen, fordi de er bekymrede for, hvem der bliver det næste offer.

Online mobning kan være **svær at opdage og anmelde**

I 2024 har SletDet Rådgivningen foretaget 41 trusted flagger-anmeldelser vedrørende sager om mobning og chikane. I kun 8 af disse andmeldelser¹⁰ har rådgiverne vurderet, at det anmeldte indhold har været ulovligt i henhold til lovgivningen om billed- og videodeling. I sager med mobning kan det være svært som trusted flagger at få platformene i tale, da digital mobning som oftest ikke er entydigt ulovligt eller i strid med platformenes retningslinjer. Vi ved, at den mobning, som foregår digitalt, har de samme mekanismer som den mobning, der foregår, når man er til stede i samme rum. Hvis mobningen foregår mellem børn, der kender hinanden i den fysiske verden, påvirker det fællesskaberne og trygheden i skolerne. Elever oplever ofte, at fagpersoner ikke opdager den digitale mobning, og fagpersoner oplever, at det kan være vanskeligt at gribe ind, da den digitale mobning for det meste er subtil. Det kan for eksempel være at blive ekskluderet fra en gruppechat, implicitte meninger bag 'emojis' eller at modtage hånende beskeder, der umiddelbart kan se sagesløse ud.

¹⁰Af de sager, hvor der er information om dette (n=31)

Forældre og fagpersoner **søger råd** og sparring

I sager om mobning og chikane oplever rådgivningen, at det ofte er en voksen, som tager kontakt på vegne af et barn. Forældre og fagpersoner rækker ud til rådgivningen, fordi de er i tvivl om, hvordan de bedst kan hjælpe barnet, og efterspørger sparring og konkrete råd.

I 61 procent af sagerne om mobning og chikane er det således en forælder eller en fagperson, der tager den indledende kontakt til rådgivningen. Dette er en væsentlig større andel sammenlignet med rådgivningens sager generelt, hvor forældre og fagpersoner kun har stået for den første kontakt i 38 procent af sagerne.

Forskellen kan blandt andet skyldes, at børn ikke betragter mobning og grove kommentarer på nettet som alvorligt nok til at søge hjælp, men som et vilkår ved at være online. I Red Barnets undersøgelse om digitale krænkelser fra 2024 fortæller en 15-årig:

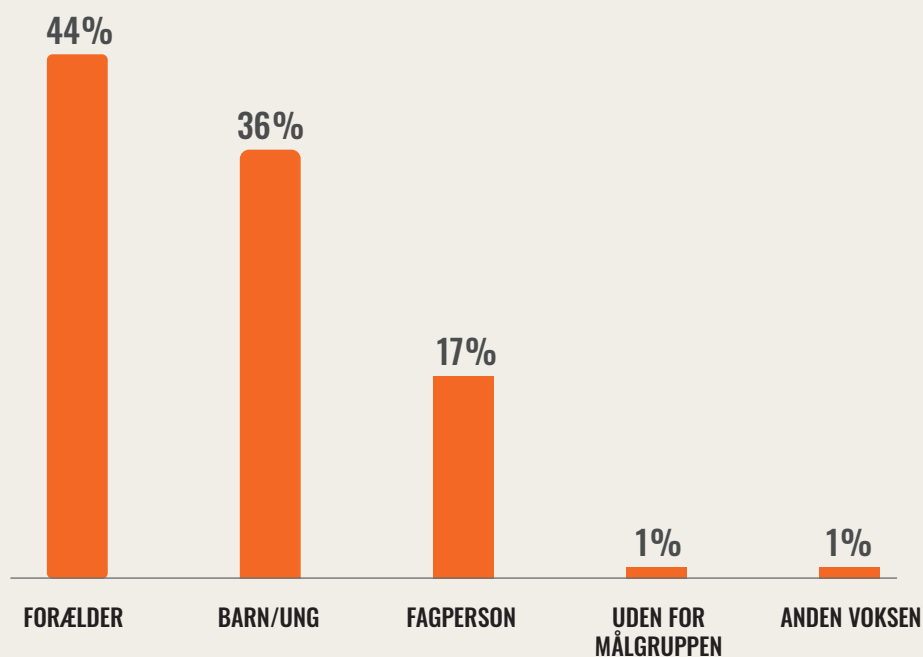
"På en eller anden måde bliver det bare anset som noget, der bare er en del af at være på nettet. For eksempel det med at blive skrevet grimt til. Det er jo blevet meget normalt nu. Det er bare sådan, folk er."

Ung på 15 år

Red Barnets undersøgelse om digitale krænkelser viser også, at hvis børn og unge fortæller om det, når de har oplevet digitale krænkelser eller andre ubehagelige oplevelser online, så gør de det især til en forælder eller en anden voksen, de kender.

Figur 4: Sager om mobning og chikane fordelt på, hvem den første samtale var med (procent).

HVEM HAR KONTAKTET RÅDGIVNINGEN?

Kilde: SletDet Rådgivningen 2024, n=70.

En anden forklaring kan være, at piger er bedre til at søge hjælp, og at mobning og chikane kan føles mindre følsomt at søge hjælp om hos en forælder end for eksempel digitale krænkelser med seksuelt indhold. 79 procent af sager om mobning og chikane omhandler piger.

Når forældre og fagpersoner henvender sig om mobning og chikane, taler rådgiverne typisk med dem om, hvilke mekanismer der er i spil, og hvordan man bedst hjælper. Når børn og unge ringer, taler rådgiverne som regel med dem om, at der formentlig også er andre, der oplever at være utrygge ved hinanden, og at det er vigtigt at involvere en voksen, som kan hjælpe med at finde ud af, hvordan fællesskabet kan forbedres.

Trusted flagger: SletDet Rådgivningen **anmelder krænkelse** direkte til de sociale medieplatforme

Det kan være ekstremt komplekst at anmelde skadeligt eller krænkende indhold til en platform for et barn. Særligt hvis barnet befinder sig i en krise. Derfor er det vigtigt, at SletDet Rådgivningen har direkte adgang til de digitale platforme og kan anmelde indhold på vegne af de børn og unge, der kontakter rådgivningen. Dette er særligt vigtigt i komplekse sager, hvor indhold deles på tværs af platforme eller i sager, hvor konteksten er afgørende for at forstå, hvorfor indholdet er krænkende i for eksempel mobbesager.

SletDet Rådgivningen har siden 2016 fungeret som trusted flagger med frivillige aftaler indgået mellem Red Barnet og de store digitale platforme. I 2025 har SletDet Rådgivningen fået styrket rollen som trusted flagger, idet Red Barnet er blevet udpeget af Digitaliseringsstyrelsen som officiel pålidelig indberetter under EU's Forordning for digitale tjenester (DSA). Det styrker rådgivningens muligheder for at anmelde på børn og unges vegne, da platformene nu er forpligtet ved lov til at fjerne ulovligt indhold, som anmeldes af Red Barnet.

Trusted flagger-anmeldelser **er stigende**

SletDet Rådgivningen havde i 2024 en frivillig trusted flagger-aftale med 13 forskellige platforme og kunne på vegne af et barn eller en ung foretage anmeldelser direkte til platformene. Det har for eksempel været i sager, hvor der er blevet delt et ulovligt billede, mobbende indhold, eller hvor barnet er blevet udsat for afpresning. I 2024 foretog rådgivningen 157 af den slags anmeldelser. Det er en stigning på 35 procent i forhold til året før, hvor der blev foretaget 116 anmeldelser. Rådgiverne har vurderet, at mindst 55 af anmeldelserne har omhandlet ulovligt indhold.

Tabel 4: Antal anmeldelser fordelt på top-tre platform (antal).

Top-tre platforme og techvirksomheder	Antal anmeldelser 2024
Snapchat	64
Meta:	43
Facebook	8
Instagram	35
TikTok	38

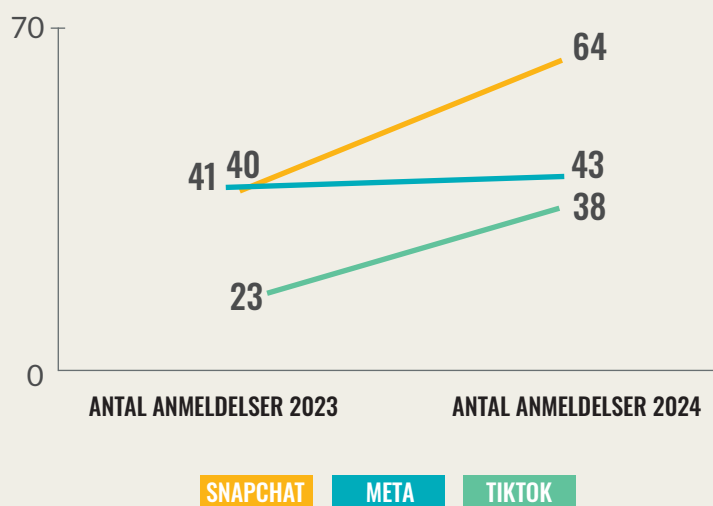
Kilde: SletDet Rådgivningen, 2024.

Det er langt fra i alle sager på SletDet Rådgivningen, det er relevant eller muligt at anmelde den digitale krænkelse til en platform som trusted flagger. Det kan blandt andet skyldes, at barnet eller den unge allerede har anmeldt krænkelsen, eller at barnet eller den unge ikke ønsker at opgive sin anonymitet og de nødvendige oplysninger, hvorfor det ikke er muligt at foretage en anmeldelse. Rådgiverne vurderer fra gang til gang, om det er relevant at fortælle brugeren om muligheden for at anmelde til platformen som trusted flagger.

Ud over den generelle stigning i trusted flagger-anmeldelser er der også en stigning i antallet af anmeldelser til de tre platforme og techvirksomheder, rådgivningen anmelder mest til: Snapchat, Meta (Instagram og Facebook) og TikTok.

Figur 5: Anmeldelser fordelt på top tre platforme (antal).

ANTAL ANMELDELSER FORDELT PÅ PLATFORM/TECHVIRKSOMHED

Kilde: SletDet Rådgivningen 2024, 2023 n=104, 2024 n=145.

Som det fremgår af ovenstående tabel, er antallet af TikTok-anmeldelser steget mest med 65 procent, Snapchat-anmeldelser er steget med 60 procent, imens antallet af Meta-anmeldelser er steget med 5 procent. I 2024 har rådgivningen sendt 8 anmeldelser til Facebook og 35 anmeldelser til Instagram. En stor andel af krænkelse hos Meta har fundet sted på Instagram, DM eller Messenger. Her kan vi desværre ikke benytte vores trusted flagger-position, da beskeds tjenester ikke er omfattet af aftalen. Derudover har Meta krypteret deres beskeds tjenester, og det er derfor kun, hvis brugeren anmelder en krænkelse i beskeden, at Meta har mulighed for at tilgå materialet.

Stor sammenhæng i krænkelsestype og platformenes funktioner

Der er stor overensstemmelse mellem typen af krænkelse og de specifikke funktioner, den konkrete platform har. Det viser analysen af tematikkerne i sager, som rådgivningen har anmeldt til platformene.

Den mest udbredte krænkelse, SletDet Rådgivningen har anmeldt til Snapchat, er deling og optagelse uden samtykke, særligt i form af seksuelt indhold. Ud af 64 anmeldelser handler 31 om deling eller optagelse uden samtykke, hvoraf 24 vedrører seksuelt indhold. Denne tendens på rådgivningen stemmer overens med det generelle billede. 61 procent af de børn og unge, der har fået delt private eller intime billeder eller videoer uden deres samtykke, har oplevet denne krænkelse på Snapchat.

Det er markant højere end de andre medier, hvor det næsthøypigste medie er TikTok med 17 procent. Desuden viser Red Barnets undersøgelse om digitale krænkelse fra 2024 at 69 procent af de børn og unge, der har oplevet at blive fotograferet, filmet eller screenshottet uden samtykke, været udsat for dette på Snapchat.¹¹

Snapchat er en platform, der først og fremmest lægger op til at skrive med og sende billeder til sine kontakter på platformen. Snapchats funktioner med hurtigt forsvindende billeder og videoer kan give en følelse af anonymitet. Det ser ud til at betyde, at især unge brugere kan blive presset eller manipuleret til at sende intime billeder eller videoer, som kan blive optaget eller screenshottet og senere videregivet uden samtykke.

Når SletDet Rådgivningen anmelder til TikTok, omhandler det oftest mobning eller chikane. Ud af 38 anmeldelser handler 18 om mobning eller chikane. Mobningen kan komme til udtryk på forskellige måder, for eksempel i form af sladder- eller shippingprofiler,¹² hvor børn og unge fra et bestemt lokalområde hænges ud. Det kan også ske ved oprettelse af falske profiler eller deling af krænkende videoer eller billeder, der udstiller barnet. TikTok er en platform, hvor brugerne deler korte videoer, der hurtigt kan blive set af et stort publikum. Dette gør det muligt for nogle brugere at mobbe eller chikanere andre offentligt – enten gennem nedværdigende kommentarer eller ved at lave videoer, som retter sig mod specifikke personer. Desuden er det forholdsvis nemt at oprette falske profiler på TikTok, da platformen ikke kræver en særlig omfattende verifikation af brugerens identitet, når man opretter en konto.

¹¹Epinion: "Børn og unges erfaringer med digitale krænkelse og andre ubehagelige oplevelser online" (2024).

¹²Shippingprofiler er typisk anonyme profiler, der sætter andres profilbilleder sammen i par og uploader dem for at "shippe" dem - altså indikere, at der er en romantisk eller seksuel relation imellem de to.

Travlhed hos SletDet: I 2024 blev der **opstartet endnu flere sager**

Rådgivningen har i 2024 gennemført 1.625 rådgivningssamtaler med eller om børn og unge, der har oplevet digitale krænkelser eller noget andet ubehageligt online. Samtalerne har dels været med børn og unge, der selv har kontaktet rådgivningen, og dels med forældre, pårørende og fagpersoner, der har rakt ud på vegne af et barn eller en ung eller på grund af en bekymring. Rådgivningen har i gennemsnit haft knap 7 rådgivningssamtaler per dag.¹³

I 2024 blev der opstartet 1.072 sager. Det er en stigning på 7 procent i forhold til året før, hvor der var 1.002 sager. I tillæg til disse sager har der i 2024 været 7 faste brugere,¹⁴ som rådgivningen har haft 51 samtaler med. Disse sager og samtaler indgår ikke i opgørelserne i denne rapport. Fokus i samtalerne med denne brugergruppe har været at sikre, at brugerne er blevet hjulpet videre til rette tilbud og har oplevet at blive modtaget ens, uanset hvilken rådgiver de har talt med.

SletDet Rådgivningen har i 2024 modtaget i alt 3.196 henvendelser via rådgivningens tre platforme – telefon, mail og chat – hvilket er en stigning i forhold til 2023, hvor rådgivningen modtog 2.834 henvendelser. I 2024 kunne 830 af henvendelserne (100 flere end året før) ikke besvares grundet travlhed i rådgivningen, eller fordi opkald og chats kom uden for rådgivningens åbningstid. Alle henvendelser, der besvares i form af rådgivning, bliver registreret som rådgivningssamtaler og knyttes til en sag. I nogle sager er der brug for flere rådgivningssamtaler. En del af de henvendelser, der ikke registreres som rådgivningssamtaler, er for eksempel kvitteringsmails eller svar fra platforme i forbindelse med trusted flagger-anmeldelser.

Over 60.000 besøg på hjemmesiden: Mange **søger viden** om digitale krænkelser

SletDet Rådgivningens hjemmeside bliver ofte brugt. I 2024 var der knap 61.000 besøgende på siden, hvor det ud over kontakt til rådgivningen er muligt at finde gode råd og viden om blandt andet love og regler samt vejledninger til funktioner på forskellige platforme.

SletDet Fortæller, som er rådgivningens gratis oplæg til udskolings elever, har i 2024 været i kontakt med mange unge om håndtering af digitale krænkelser og det, som SletDet Rådgivningen kan tilbyde hjælp med. 1.508 elever fra 55 forskellige skoler har i 2024 mødt en formidler fra SletDet Fortæller og blandt andet fået viden om og arbejdet med cases i relation til digitale krænkelser. 74 procent af disse elever¹⁵ er meget enige eller enige i, at de efter oplægget ved mere om, hvor man kan få hjælp, hvis de (eller en ven) oplever en digital krænkelse.

¹³Rådgivningen er åben mandag til fredag og har åbent 33 timer per uge.

¹⁴Faste brugere er brugere, der over en længere periode er i hyppig kontakt med rådgivningen uden at deres situation forbedres trods rådgivningsindsatsen.

¹⁵Efter oplægget bliver eleverne bedt om at udfylde et evalueringsskema. 1.351 elever har svaret på spørgsmålet: Hvor enig er du i dette spørgsmål: Efter oplægget i dag ved jeg mere om, hvor jeg kan få hjælp, hvis jeg (eller en ven) oplever en digital krænkelse.

Definitioner:

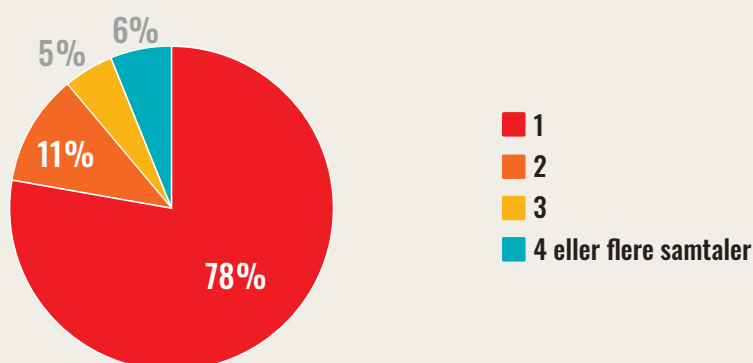
- **Rådgivningssamtaler** er samtaler, hvor der er direkte kontakt mellem en rådgiver og en bruger, og der ydes rådgivning. Tallet dækker over både indgående og udgående samtaler og omfatter samtaler på mail, telefon og chat.
- **Sager** indeholder en eller flere rådgivningssamtaler, som knytter sig til en unik problemstilling og en tematik.
- **Henvendelser** er ethvert forsøg på kontakt fra omverden til SletDet Rådgivningen via mail, telefon og chat.

Der kan være brug for mere end én samtale

Der er stor forskel på kompleksiteten i de forskellige sager. Langt de fleste sager har kun bestået af én rådgivningssamtale, mens der i 22 procent af sagerne har været brug for to eller flere rådgivningssamtaler, for eksempel hvis rådgiveren først har talt med en forælder og senere med barnet eller den unge, eller hvis rådgiveren skal give en tilbagemelding til et barn i en sag, der er anmeldt til en platform.

Figur 6: Sager i 2024 fordelt på antallet af rådgivningssamtaler (procent).

SAGER FORDELT PÅ ANTALLET AF RÅDGIVNINGSSAMTALER

Kilde: SletDet Rådgivningen 2024, n=1055.

Note: Inkluderer kun sager, som blev oprettet og afsluttet i 2024.

Brugere og temaer: Både **børn og voksne søger hjælp** om alt fra afpresning til hacking

I 2024 har syv ud af ti sager handlet om konkrete digitale krænkelser eller bekymringer derom – særligt deling af materiale uden samtykke, afpresning og trusler. En stigende andel af henvendelserne er kommet fra forældre, der i højere grad søger rådgivning om deres børns digitale sikkerhed. Samtidig har flere brugt telefonrådgivningen som deres primære kontaktvej.

Hvad **kontaktes rådgivningen** om?

Rådgivningen bliver både kontaktet, når der er sket en konkret digital krænkelse, når der er bekymring herfor, og når børn, unge deres forældre eller andre voksne ønsker at blive klædt på til at kunne forebygge og undgå digitale krænkelser. I 2024 har 70 procent af sagerne handlet om konkrete oplevelser med eller bekymringer for digitale krænkelser som dem, der blandt andet er blevet beskrevet i de foregående afsnit.¹⁶

Ud over de allerede beskrevne tematikker rækker børn, unge og voksne også ud med spørgsmål omkring databeskyttelse og krænkelse af privatliv. Hver tiende sag i 2024 har således handlet om, at et barn eller en ung har fået sin profil hacket eller har oplevet, at der er oprettet falske profiler med deres navn og billeder, og at disse profiler bliver brugt til at kontakte andre – ofte med dårlige intentioner.

En del af henvendelserne var kommet før, der var sket en krænkelse, og havde en forebyggende karakter. Det er en vigtig del af SletDet Rådgivningens arbejde at hjælpe med at forebygge digitale krænkelser og at skabe grobund for dialog mellem børn, unge og voksne. Det kan nemlig styrke børn og unge i at have kontrol over deres privatliv på nettet og i at kende lovgivningen og deres rettigheder. 9 procent af sagerne har således handlet om tekniske funktioner og regler på sociale medier, som for eksempel hvordan man fjerner en profil eller spørgsmål vedr. lovgivning og rettigheder.

¹⁶Ved alle sager registrerer rådgiverne, hvorvidt sagen har handlet om en konkret krænkelse, bekymring for krænkelse, eller om sagen ikke har omhandlet en krænkelse, men for eksempel haft en forebyggende karakter. Registreringen går på tværs af alle tematikkerne.

Tabel 5: Sager fordelt på tematikker og undertematiser (antal og procent).

TEMATIKKER	Antal	Andel
Deling/optagelse uden samtykke	226	21%
Deling og optagelse af materiale med seksuelt indhold	158	15%
Deling og optagelse af materiale med ikke-seksuelt indhold	68	6%
Afpresning og trusler	211	20%
Afpresning for økonomisk gevinst	137	13%
Trusler	35	3%
Afpresning for intime billeder eller videoer	29	3%
Anden afpresning	10	1%
Databeskyttelse/krænkelser af privatliv på nettet	105	10%
Hacking	47	4%
Falsk profil/identitetsmisbrug	31	3%
Mistet adgang til gammel profil	27	3%
Mobning/chikane	70	7%
Tekniske funktioner/regler på sociale medier	66	6%
Grooming	65	6%
Grooming	34	3%
Bekymring for grooming	31	3%
Bekymring om digitale krænkelser	61	6%
Bekymring for, at der er sket en seksualiseret digital krænkelse	47	4%
Bekymring for selv at være krænker	14	1%
Spørgsmål om lovgivning/rettigheder	27	3%
Uønsket seksualisering	17	2%
Eksponering for voldsomt indhold	15	1%
Ubehagelige kommentarer	11	1%
Andet tema	103	10%
Ukendt tema	95	9%
TOTAL	1072	100%

Kilde: SletDet Rådgivningen 2024, n=1072. Tallene markeret med fed skrift giver sammenlagt 100 procent. Underkategorierne er markeret med kursiv. Der er foretaget afrundinger af procenterne, hvorfor der kan forekomme afvigelser i summeringen.

Ud over de specificerede tematikker får SletDet Rådgivningen også henvendelser med spørgsmål om børns bekymrende adfærd på nettet (risikoadfærd), spørgsmål om SletDet Rådgivningen eller efterspørgsel på sparring til, hvordan man kan snakke med børn om det digitale og om digitale krænkelser. Disse sager ligger i kategorien 'andet'.

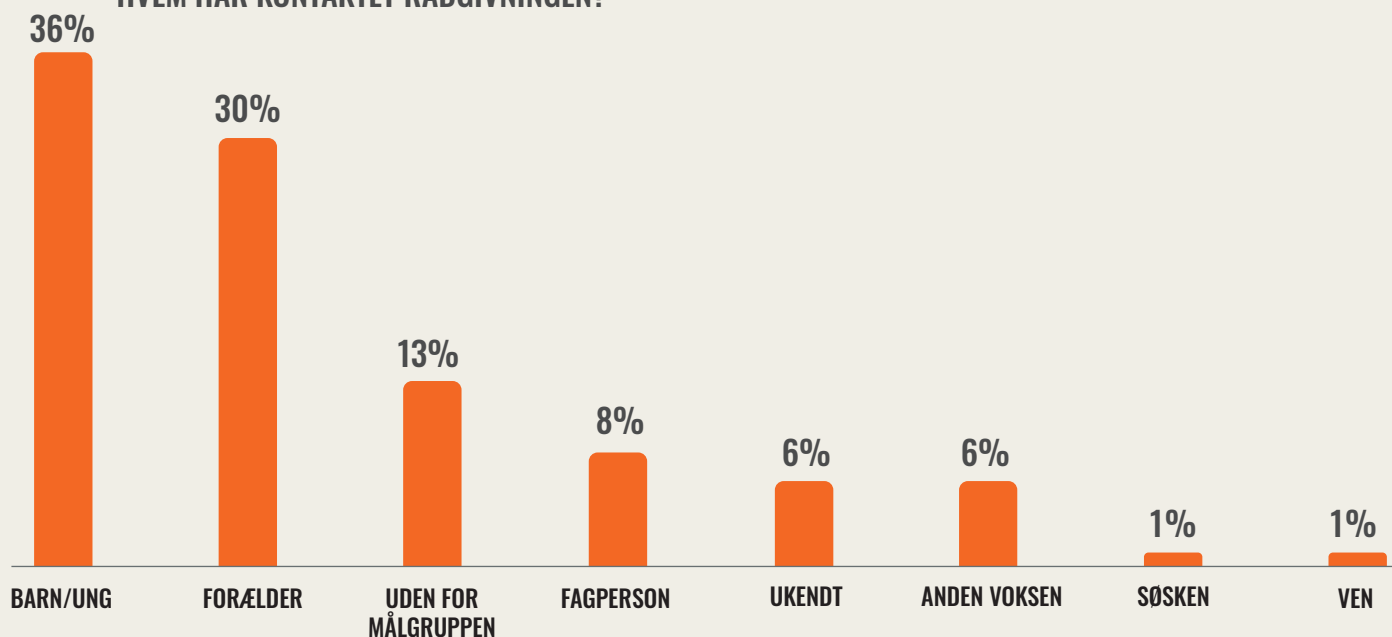
Flere **forældre** kontakter SletDet Rådgivningen

38 procent af sagerne er startet med, at et barn eller en ung har kontaktet rådgivningen på egne, venners eller søskendes vegne. Oftest er det barnet eller den unge selv, som har oplevet krænkelsen, der rækker ud. I 2024 har vi til sammenligning med 2023 oplevet en større andel sager, der er startet med, at en forælder har kontaktet rådgivningen. I 2024 har den første samtale i 30 procent af tilfældene været med forældre – forrige år lå tallet på 24 procent. Det kan skyldes, at rådgivningen har kørt kampagnen "Bryd Barrieren" målrettet forældre for i højere grad at få dem til at tale med deres børn om krænkelser på nettet. Ligeledes har der i det generelle mediebillede – blandt andet som følge af DR's dokumentar "Alene hjemme på nettet" – været stort fokus på forældres indsigt i og rolle i forhold til, hvad deres børn oplever online. Dette kan have bidraget til, at flere forældre har søgt hjælp og vejledning i rådgivningen.

Det er positivt, at flere forældre rækker ud til rådgivningen, da det i de fleste tilfælde betyder, at børnene har talt med deres forældre. Red Barnets undersøgelse om digitale krænkelser fra 2024 viser dog, at kun 23 procent af børn fortæller deres forældre eller en anden voksen i deres familie eller omgangskreds, hvis de har oplevet en digital krænkelse eller noget andet ubehageligt på nettet. Der er derfor fortsat brug for at klæde forældre på til at tale med deres børn, ligesom børn skal vide, at deres forældre og andre voksne forstår alvoren i deres oplevelser og ved, hvordan de kan hjælpe dem.

Figur 7: Sager fordelt på, hvem den første samtale var med (procent).

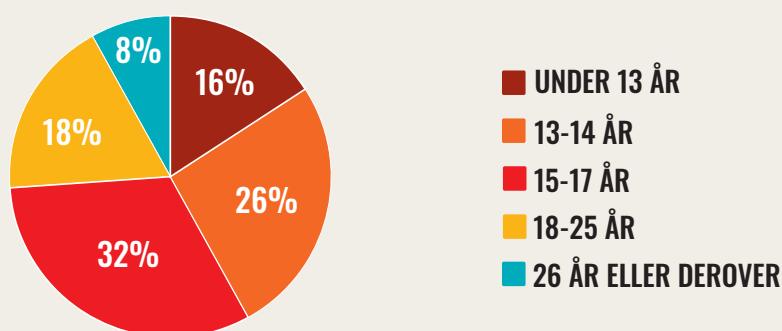
HVEM HAR KONTAKTET RÅDGIVNINGEN?

16 procent af sagerne har omhandlet et barn under 13 år. Selvom de fleste platforme i Danmark har en aldersgrænse på 13 år, er mange yngre børn til stede på disse platforme og i risiko for at opleve digitale krænkelser. Rådgivningen modtager også en del henvendelser fra personer over 18 år, særligt unge i alderen 18 til 25, som egentlig ikke er i rådgivningens målgruppe. De kontakter rådgivningen, fordi krænkelserne fandt sted, da de var under 18 år, eller fordi de ikke ved, hvor de ellers skal henvende sig. Når denne gruppe kontakter rådgivningen, mens de står midt i en krise, giver rådgivningen dem råd med på vejen og information om, hvor de ellers kan henvende sig.

Figur 8: Aldersfordeling på det barn eller den unge, som sagen har handlet om (procent).

ALDERSFORDELING PÅ BARNET ELLER DEN UNGE SOM SAGEN DREJER SIG OM

Kilde: SletDet Rådgivningen 2024, n=1055.

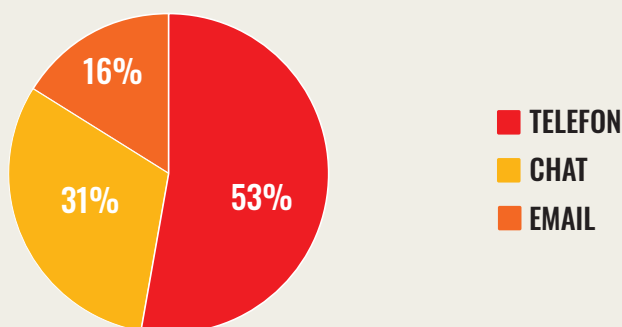
Note: Inkluderer kun sager, som blev oprettet og afsluttet i 2024.

Mail, chat eller telefon: Sådan **kontakter brugerne** SletDet Rådgivningen

Halvdelen af sagerne er startet med et opkald til rådgivningens telefon – nemlig 53 procent, mens 31 procent har skrevet i chatten, og 16 procent har henvendt sig via mail. Der er således en stigning i forhold til kontakt per telefon, da andelen i 2023 var 44 procent. Stigningen i denne kontaktform kan blandt andet skyldes, at flere forældre har gjort brug af rådgivningen, da de oftere vælger denne kontaktform.

Figur 9: Hvordan kontakter de SletDet Rådgivningen?

KONTAKTFORM PÅ FØRSTE SAMTALE

Kilde: SletDet Rådgivningen 2024, n=1054.

Note: Frem til d. 16. maj 2024 var det muligt at ønske kontakt til rådgivningen via Chatbotten, men denne kontaktform er udeladt her, da dette ikke længere er en mulig kontaktform.

Hvilken data bygger rapporten på?

Denne årsrapport giver et overblik over Red Barnets SletDet Rådgivning via data, der er indsamlet i forbindelse med rådgivningsarbejdet. Det betyder, at rapporten giver et indblik i, hvad børn og unge oplever af digitale krænkelser og ubehagelige oplevelser på nettet. Den er ikke repræsentativ for alle børn og unge i Danmark. Alle tal er baseret på data fra SletDet Rådgivningen – herunder data fra rådgivningens registreringssystem.

De kvalitative beskrivelser er baseret på indhold fra mails, chatbeskeder, rådgivernes beskrivelser og interviews med rådgiverne. Den kvalitative data er behandlet, og cases er ikke baseret på enkeltstående rådgivninger eller individuelle historier.

I den kvalitative analyse af sager om, deling af materiale uden samtykke er der gennemgået sagsbeskrivelser og beskedindhold i 224 sager. I kodningen har der blandt andet været fokus på, hvorvidt det drejede sig om en kendt eller ukendt relation, forløbet op til krænkelsen, samt hvilke konsekvenser krænkelsen har haft.